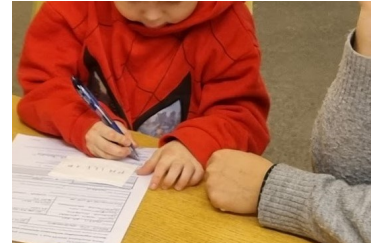

Inatsisartunut kommunalbestyrelsenullu

Qinersineq 2025

IMAK-imit Partiinut kaammattuutit IMAK-ip Sinniisoqarfianit Tunngavissat iliuusissallu pillugit aalajangersarneqartunit aallaavillit minnerunngitsumillu atuarfippassuarni ilaasortatsinnit ataatsimiisitsisarnitsinnit apuunneqartartut.

Meeqqat atuarfiat ilinniartitaanerlu kommunalbestyrelsinut Inatsisartunullu qineqqusaarnermi qineqqusaarutigineqarnissaat qularnanngilaq. IMAK-imit qineqqusaartunit qineqqusaarutaasut qanoq piviusorsioertiginissaat aammalu qineqqusaartuniit anguniagassanik suliaassanillu sunik saqqummiisoqarnissaa pissanngatigaarput.

Nunatsinni politikkikkut aqutsisuulerumaartussanut kissaaterput annerpaaq tassaavoq, anguniagassat aallunnissaanni kattuffiit allallu susassaartut peqataatilluinnarlugit ingerlatsinissaq. IMAK-imiit isumaqarpugut politikkikkut tunngaviusumik anguniakkat partiit akimorlugit ukiunut amerlasuunut attanneqarsinnaasussamik isumaqatigiissutigineqartariaqartut.

Atuarfik pillugu inatsit

Oqartoqartarpoq atuarfik pillugu inatsit 2003 peqqussutaalluni atulertoq "atuarfitsialak" iluatsinngitsoq torrallataanngitsorlu. IMAK-imit isumaqarpugut inatsit tunngaviatigut nunatsinni pissutsinut aammalu meeqqanut atuartunut assigiinngilluinnartunik siamasissunillu aallaaveqarlutillu ilikkartariaasilinnut inis-saqartitsuulluni ineriartorfissatut pitsaasumik ilusiligaasoq.

Taamaattoarli IMAK-imiit isumaqarpugut inatsisip siunertaanik aallaaveqarluni piviusunngortitsiniaaneq tamakkiisumik ingerlaavartumillu tunngavissivinneqarsimanngitsoq. Inatsisip siunertaa tamakkiinerusumik piviusunngortinneqassappat, ilinniartitsisunngorniartarneq, ilinniartitsisut pikkorissartarnerat ilinni-aqqittarnerallu kiisalu ilisimatusartunit atuarfimmik misissuinerit aaqqissuussaasumik ineriartuutaasumillu ingerlasariaqarput.

Qulaani taariikkavut innersuussutigalugit IMAK-imiit isumaqarpugut meeqqat atuartitaanerannut ineri-kiartuutaasinnaasut aningaasaliiffigineqarnerullutik politikkikkut tapersersorneqarnissaat piumassuseqarfigineqartariaqartut.

Aap, inatsip iluani naleqqussagassaqarpoq. IMAK-imi sinniisoqarfiup kingullermik ataatsimeersuarnerani oqallisigineqartut tunaartassatut sulissutigisassatullu aaliangiussaasut ilanngullugit qineqqusaartunut qimerluuualaagassanngortippagut.

Ilinniartitaanermut periusissiaq

Ilinniartitaanermut periusissiaqarneq ajunngilaq aamma Ilinniartitaanermut pilersaaruteqarneq ajunngilaq, KISIANNI, Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut periusissiaat Ilinniartitaanermut pilersaarut atorlugu piviusunngortinneqassappat kommunit atuarfinnut oqartussaallutillu ingerlatsisuusut peqatigineqarluinnartariaqarput. Kommunillu atuarfiit minnerunngitsumillu ilinniartitsisut aamma peqataatillugit ingerlatsinissaat pisariaqarpoq.

Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut Pilersaarutaat aasaanerani atuangiffeqalernerup nalaani atuangiffeqareernerulluunniit nalaani aatsaat Naalakkersuisunit saqqummiunneqartarpoq. Ilinniartitaanermut pilersaarut aasakkut saqqummiunneqartoq atuarfillu pilersaarummi iliuuseqartuusussat akuutinneqarneqat qaqugukkut pissava? Pisinnaanngilaq, atuarfiit siusinnerusukkut pilersaarusiortarput aammalu atuarfiit siulersuisut siunniussaminnik nalunaaruteqareersimasarput.

Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut Periusissiaat aamma Ilinniartitaanermut Pilersaarusiaata inatsisitigut atuarfiup kommuninit aqunneqarnera inangertutut ippaat. Taamaaliornikkut politikkerit atuarfiup ineri-sarnissaanut imminnut qitiusutut inissipput atuarfillu qulaaniit aqunneqartutut aamma inissillugu. Naak inatsisitigut sinaakkusiussat iluanni kommunalbestyrelsillu sinaakkusiussaasa iluini atuarfiup siulersuisuisa anguniagassaliornikkut nalilersuisarnikkullu ingerlatsinissaat inatsimmi siunertaasoq.

Naalakkersuisut pisussaaffigaat siunnersuinikkut, pikkorissaanikkut ilaatigullu ilisimatusarneq aqqutigalugu atuarfiup inerisarneqarnissaannut periarfissiinissaq.

Atuarfinni pisariaqartinneqartoq tassaavoq atuarfiit, ilinniartitsisut, angajoqqaat atuartullu suliniutaasa ineriartortikkusutaasalu politikkerinit tapersersorneqarnissaat inissaqartinneqarnissaallu. Tamannalu pimoorunneqartariaqalerpoq.

Atuarfinnik inerisaaneq – sumiiffinni ataasiakkaani

IMAK-ip kissaatigaa, atuarfiit ataasiakkaat, sinaakkutisat ataatsimoorussat iluanni, ilinniartitsinerup pitsaassusaata ineriartortinnissaa aamma ilinniartitsinerup aaqqissugaanera, aaqqissuunnera ingerlanneralu akisussaaffigissagaat. Atuarfimmik ineriartortitsinerup aallaavigissavai meeqqat atuarfiannut anguniakkatut aalajangersakkat ingerlanneqassallunilu peqataasut tamaasa oqaloqatigalugit. IMAK-ip naliliisarneq ineriartortitsilluni sulinerup ilaatut isigivaa.

Nanortalip atuarfia 2024. Asseq: IMAK

IMAK-imit isumaqarpugut, atuarfiup ineriartornissaanut akisussaaffiup atuarfiit pisortaannut ilinniartitsisunullu uterteqqinneqassasoq qitiusumiillu immikkuualuttut ilanngullugit aqutsineq unitsinneqassasoq. Tassunga tunngatillugu IMAK-ip naliliisarnermi sakkussat qitiutikkusuppai, naliliisarneq atuartitsinermut ilaalersillugu, ilinniartitsisunit ingerlanneqartoq ulluinnarnilu atuartitsinermi atorineqartoq.

Aaqqissugaaneq

IMAK-imit isumaqarpugut, atuarfiit maanna immikkoortortanut agguarneqarsimanerat allaanerusumik aaqqissuunneqarnissaa pisariaqartoq. IMAK-ip sulissutigerusuppaa klassit ukioqatigiaat akimorlugit klassinik katigussinermi nukissatigut sillimmatit pisariaqartitat atorineqarnissaat.

Trintestit misilitsittarnerlu

IMAK-imi isumaqarpugut alloriarfinni misilitsittarnerit inaarutaasumillu misilitsittarnerit ikinnerpaaffissaaniitneqassasut unitsivinneqarlutilluunniit. Ilinniartitsisullu ingerlaavartumik nalilersuisarnerat salliutinneqassasoq.

Killiffippat ajorpoq. Meeqqat mikineraniilli misilitseqattaarlugit pisarpagut. Taamaaliorluta meeqqanik immikkoortitsilereertarluta. Tamanna allanngortariaqarpoq. Misilitsinnerit arlaliunatik ikitsunnguanngunngikkunik misilitsittoqassaarnissaanut eqqarsarneq soqutiginaruuvoq. Meeqqat atuarfianni misilitsinngivissortarneq nunani assigiinngitsorpasuaru maanna misilittarneqarpoq, Danmarkimi Esbjergimi tamanna maanna aamma misilittarneqarluni.

Testit prøvellu naliliinerni inituallaarput. Ilinniartitsisut meeqqallu ulluinnarni misigisartagaat tassani eqqarsaatigineqarneq ajorput. Meeqqat atuarfiini atuartut ukiuni qulini atuarfimiinnerminni katillugit qulit missaannik amerlatigisunik alloriarfinni misilitsillutillu inaarutaasumik misilitsittarput. Tamanna aguaqatigiisikkaanni meeqqat atualeqqaarnerminnit ukiut tamaasa misilitsittarput.

Nuna allani, atuarfeqarnikkut qaffasissumik angusaqarfiusartuni, soorlu Norgemi Finlandimilu atuartut sisamariarlutik misilinneqartarput. Tamanna nunatsinni aamma aqutissaasariaqarpoq.

Atuartunut ullumikkut misilitseriaaseq naalleraanerugami periarfissiinani. Meeqqat siunissami suleqataassappata killormoortariaqarpoq.

Meeqqat inuusuttullu 16-nit 29-nut ukiullit ilinniaratillu sulinngitsut amerliartorput. Taamaattumik aamma misilitsitseriaaseq allanngortariaqarpoq.

IMAK-imi siulersuisut. Siulittaasoq, Elna Heilmann, Lena Reimer, Christian Jensen siu. tullia., Lars Jensen aamma Helene Heilmann.

Ilikagassatut anguniagassat

IMAK-imi isumaqarpugut, ukioqatigiikkuutaartumik erseqqissumik uuttorneqarsinnaasumillu ilikkagassatut anguniagassaliortoqartariaqartoq.

Ingerlaavartumik naliliisarneq

IMAK-imi isumaqarpugut, aqqissuulluakkamik ingerlaavartumik naliliinissamut pisariaqartunik pisortat ilinniartitsisullu sakkussassaqaartinneqarnissaat, tassuunakkut atuartitsinerup pitsaassusaa qularnaarneqaaqullugu. Aammattaaq qulakkeerniarneqassaaq, angajoqqaat meeqqamik atuartitsissutini pisinnaasamikkut killiffiinik piviusunik paasitinneqartarnissaat.

IMAK-ip Siniiisoqarfiata ataatsimiinnerani, november 2023.

Asseq: IMAK.

ATUARTUT – immikkut pisariaqartitsisut

IMAK-ip meeqqat immikkut pisariaqartitsisut tamarmik pisariaqartitaat aallaavigalugit atuartinneqartar-nissaat/ atuarfimmi neqeroorfigineqarnissaat sulissutigissavaa.

Sineriassuatsinni meeqqat atuarfii anginerit amerlanersaat immikkut pisariaqartitsisunut specialklasse-qarput. Tassa meeqqat immikkut pisariaqartitsisut atuarfimmi nalinginnaasumi inimili atuartsiffimmi im-mikkoortillugit atuartinneqartarlutik. Maannakkut kommunini atuarfiit ilaasa immikkut atuartsinermut klassinut atuartut amerlavallaat soorlu, 11-12 inississinnasarpaat sipaarniarlutik allamilluunniit tunngavil-erlutik. Siusinnerusukkut immikkut atuartsinermut nalunaarut atorneqartoq aallaavigalugu klassimi amerlanerpaamik arfineq-pingasusinnaanikuupput.

Meeqqat pisariaqartitsisut amerliortorput. Taamaattumik immikkut pisariaqartitsisunut atuarfimmik pilersitsisoqarsinnaanera soqutigineqarpoq. Specialskolemik pilersitsisoqarpat tassani atuartussat pisari-aqartitaat annertunerusoq tunniunneqarsinnaalissaaq. Taamaalilluni Specialskolemi atuartut ineri-ar-tonnerat pitsaanerulissaaq.

IMAK-imi isumaqarpugut pingaartuusoq isiginiassallugu atuarfinni ataasiakkaani ataatsimoorussanik pis-suseqarfiginninnissat, tunaartarisassaqaarnissat iliuusissatullu pilersaaruteqaarnissaa, ilaatigut ilinniar-titsisut atuartunut immikkut pisariaqartitsisunut aamma sakkortuumik pissusilersortartunut naleqqiullugu pitsaanerusunik sakkussaqaarnissaat anguniarlugu.

Meeqqat ilinniartitsisuminnut meeraqatiminnullu siorasaarutaat sakkortusiartorput. Sakkortulluinnar-tumillu pisoqartillugu iliuusissaalatsisarput.

Ilinniartitsisutut iliuusissagut nalinginnaasut nalunngilagut. Pisunili sakkortoqisuni iliuusissaaleqinarsis-ar-poq. Meeqqat siorasaarutaat iliuusaallu sakkortuut naammattoortalerpagut. Meeqqat persuttaasarput, assigiinngitsunillu siorasaarisarlutik sakkussaminnillu angerlarsimaffimminnut aallertarlutik.

Isumassuisut

IMAK-imi isumaqarpugut inuit pisariaqartitatut amerlassusillit isumassuisutut atorfinitsinnissaat, taakku ilinniartitsisut suleqatigalugit, atuartunik pisariaqartitsisunik ikorfartuissapput.

Nukissatigut sillimmatit

IMAK-imi isumaqarpugut, holdikkaarinnermut tiimit atuartitsinnermut atortakkat, klassimi atuartut amerlassusissaat aamma tapersersuilluni aaqqissuussinerit tapertaliussaasumillu atuartitsinerit, atuartoqatigiit nukissatigut sillimmatigisaannut naleqqiullugit perorsaanikkut naliliinerit aallaavigalugit aalajan-gerneqartarnissaat.

IMAK-ip sulissutiginiarpaa klassini atuartut amerlassusissaata appartinneqarnissaa, annerpaamillu 18-iunissaa.

Nuummi ilaasortanik ataatsimiisitsineq, 2024. Asseq IMAK-imit pigineqarpoq

Perorsaanikkut tarnikkullu siunnersuisarfik (MISI)

IMAK-imi isumaqarpugut, MISI-t atuarfinnik sullissinerisa pitsaanerpaalersinneqartariqartoq, tamatumunga ilanngullugu atuarfiup, tarnip pissusiinik ilisimasallit angajoqqaallu toqqaannartumik suleqatigiinnerisa pitsanngorsaaviginerisigut, ilaatigut tarnip pissusiinik ilisimasallit atuartunik innersuunneqartunik ulluinnarni atuartitsinnermi malinnaaviginninnerisigut, malinnaanerillu taakku aallaavigalugit klassip ilinniartitsisuiinik siunnersuisarnerisigut.

IMAK-imi isumaqarpugut, atuartut immikkut atuartitsinnermut innersuunneqartut suliatut suliarinerannut piffissap atorineqartartup sivikinnerulerlunilu eqaannerulertariaqartoq.

Akuliutitsineq

IMAK-ip atuartunut kalaallisut oqaasiliunngitsunut tikerlaanut pitsaanerumik atuartinneqarnissaannut periarfissiinissaaq malitseqartinniarpaa. Tamatuma qularnaarneqassaaq atuartut sinnerisa pitsaanerumik atuartinneqarnerat pitsaanerumillu akuliutitsinissaaq periarfississallugu.

Allamiut avataaneersut, pingaartumik kangiamiut, meerartaasa amerligaluttuinnartut atuarfinni nukinnik tigooraajartorneri eqqumaffigisariaqarpoq. Soorunami inatsit malillugu atuartussaataapput kisiannili nunatsinni ilinniartitsisussaaleqiffiusumi sillimmartaarnerusariaqarpugut. Fysiskertitsisoq naammaginarturnik tuluttoorsinnaangippat taava ilinniartitsisoq nutserisulerneqassava imaluunniit qanoq iliortoqassava? Iliuuseqarfigineqartariaqarpoq.

Atuarfiup angerlarsimaffiullu suleqatigiinnerat

IMAK-imi isumaqarpugut atuarfiup angerlarsimaffiullu suleqatigiinnerat patajaallisarneqartariqartoq. IMAK-ip sulissutiginiarpaa atuarfiup angerlarsimaffiullu suleqatigiinnerannut tunngatillugu suleqatigiinnerup pitsanerulernissaanut atugassarititaasunik pitsaannerusunik pilersitsinissaq. Atuarfiup angerlarsimaffiullu suleqatigiinnerat pillugu atortussiat nutarterneqartariqarput. IMAK-ip atuarfiit siulersuisui qinikkat aallaavigalugit nuna tamakkerlugu angajoqqaat siunnersuisoqatigiivini pilersitsinissaq taperserniarpaa.

Atualernissaminut allatsittoq.

Asseq nammineq pigisaaq.

Meeqqat 1. klassit qimutsippallaarlugit atuartippagut

Atualerlaat 1. klassit fagii aamma amerlavallaartut kalaallisullu oqaatsit alloriarfinni minnerni sammineqarnerusariaqartut ataatsimeersuartut oqarput.

Meeqqat alloriarfinni nukarliusut kalaallisut atuarnermut allannermullu piginnaangorsaqqaartariaqaraluarput. Alloriarfinnut akullernut ikaarsaarunik oqaatsit allat ilinniassaqaarpaat.

Meeqqat 1. klassit angajoqqaavi kalaallisut oqalukkaluartut meeraasa tuluttuinnaq imminnut attaveqatigiittarnerat takornartaajunnaarpoq. Taamaattumik meeqqat atualeqqaarnerminni kalaallisut oqalunneq allannerlu ilikkarluassagaat IMAK-imit erseqqissarneqarpoq.

IMAK-ip ataatsimeersuartitsinerani oqallinnermi meeqqat atualerlaat, tassa 1. klassit, fagii amerlavallaarsorineqarput.

Taakkua ukiumi atuarfiusumi siullermi fagii qulit sinneqartarput. Atualerlaat sapaatit akunneranut lektionit 24-26-t atuartinneqartarput. Ukioq atuarfiusoq siullesq tiimit 700-t taakkununga atuarfiusarput.

Atualerlaat fagii amerlavallaarput. Atuartut qimutsippallaarneqarput. Mitdlarak` Lennert, meeqqat atuarfiat pillugu Ph.D-liorsimasoq IMAK november 2023-mi ataatsimiisitsinerani saqqummiisutut peqataasimasooq oqarpoq. Atualerlaanut, tassa 1. klassinut, tiimit atuartsissutaasut fagillu amerlassusaasa atuartunut ilinniartsissunullu qanoq kinguneqartarnerat ilisimatuussutsikkut ilisimatusaatigineqarsimanngitsoq taanna oqarpoq. Ilisimatuussutsikkut misissuisoqarnissaa kissaatigineqarpoq.

Taassuma oqarnera naapertorlugu meeqqat atualeqqaartussat atualernissaminut piareeqqanersut annerusumik misissorneqarneq ajorput.

Taakkununga tunngasut annerusumik uani atuarneqarsinnaapput: <https://imak.gl/kl/saqqummiussat/ilinniartitsisoq/> (Ilinniartitsisoq nr. 1 marts 2024)

Nunatsinni politikkerit Meeqqat Atuarfiini sulisutik atuartullu attanneqarsinnaasumik illersortariaqalerpaat!

IMAK-imit ilungersunartutut isigaarput sooq atuarfippassuarni atuartut, inuusuttuaqqat, ilinniartitsisut allallu atuarfimmuut attuumassuteqartut pitsaanerusumik illersorusunneqannginnerat.

Atuartut ilinniartitsisullu akornanni anerniluutit, astma, amikkut naajorarnerit, ungillerinerit, isikkut qanikkullu panertoornertit ullumikkut nunatsinni meeqqat atuarfiini atugaaqaat. Taamaattumik nunatsinni atuartorpasuit ilinniartitsisorpassuillu peqqissutsikkut navianartorsiortinneqarput, allaat inuunermi sinnerani sunniuteqarsinnaasumik. IMAK-imit pissusissamisoorsoraarput politikkerit meeqqat sulisullu illersorniarlugit immikkut iliuuseqarnissaat.

Taamatut ingerlaneq sulisut nammassinnaajunnaarluinnarpaat. Sulisut asattuunneqartariaqalerput aammalu meeqqat, inuusuttuaqqallu atuartut illersorneqartariaqarput.

IMAK-imi siulittaasoq Elna Heilmann Juunarsip Atuarfiata eqqaani Qasigiannguani, marts 2023.

Assiliisoq: IMAK.

Tjenestemandit tunoqqutaarlugit inatsisip nassuiarnerata allanngortinneqarpoq.

Tjenestemandit soraarnerussutisiassanut pinngitsoorani katersisussaataitanermut peqataasusnaannginnerat tunoqqutaarinikkut allanngortinneqarpoq.

Tamannalu allannguneq tjenestemandioreersut ilaannut kinguneqapiluppoq. Tassami tjenestemanditut atorfillit ilaasa IMAK-imit isumaqatiginninniunneqarnikkut aningaasarsiat angusaat maanaannaq soraarnerussutisiassanik pinngitsoorani katersisussaataitanermut ilanngunneqarnerata aningaasat atugassatut tigummiaat ilanngarneqarput.

Tamannalu inatsisip suliarineqarnerani siunertaanngilaq. Taamaassimagaluarpammi IMAK-i 2015/2016-imi tusarniaanermut allatorluinnaq akissuteqarsimassagaluarpoq aammalu isumaqatiginninniarnikkut aaqqiissutissamik IMAK piumasaqarsimassagaluarluni.

Sammissaq pillugu sukumiinerusumik uani atuarsinnaavutit, Ilinniartitsisoq n4. april 2024:

<https://imak.gl/kl/saqqummiussat/ilinniartitsisoq/>

Suliffigissaanermut suliffimmilu avatangiisinut tunngatilugu

Soormitaavaana politikkerit suliffigissaaneq suliffimmilu avatangiisinut tunngasut annerusumik iserfigerusunneq ajoraat, iliuuseqarfigalugulu?

Politikkerit ilisimaarinerpaat ilinniartitsisut sullivimmi atugaat qanoq innersut? Sunaana pissutigalugu ilinniartitsisut suliffitsik qimallugu allamut nuuttariaqalersartut imaluunniit sunaana ilinniartitsisut sulinggittariaqartarnerannut pissutasoq? Nikalluallannaraluartoq, ilaasortatta sullivimmi tarnikkut aammalu timikkut nakuuserfigineqartarnerat annertusigaluttuinnartoq ilisimaarineqarnerluni?

Kingullermik 2021-mi isumaqatiginninniarnaq naammassimmat, illuatungeriit isumaqatigiissutigivaat, isumaqatiginninniarnarup tulliata 2025-mi pisussaq pitinnagu sullivimmi atukkat aammalu uippakajaarneq pillugit misissuisoqassasoq. Isumaqatigiissutigineqarportaaq sinerissami timelærerit atugaat pillugit misissuinissaq aammalu ilaasortatta sinerissami ineqarnikkut inissisimanerat pillugu misissuinissaq pingaaruteqaqisoq. Suliassat qulaani pineqartut pillugit 2022-mili IMAK-imiit Namminersorlutik Oqartussanut kommunilu qullersaasunut eqqaasitsissutigineqaqattaalerput suliat aallartinneqartariaqarneri. Ajoralu artumik manna tikillugu nikeriartoqanngilaq.

IMAK-ip Sinniisoqarfiata ataatsimiinnerani november 2025.

Assiliisoq: IMAK

Sulliviit sinerissami silaannaluttut amerlalluinnartut ajornartorsiutaapput annertuumik, taakkulu ilaasortatta peqqissutsikkut inissisimanerannut ulorianartorsiortitsipput. Nunatsinni peqqissuulluni soraarnertut inuunerissaarnissamut aporfilersuipput ulorianartorsiortitsillutillu. Sullivimmi atukkat atugassarititaasullu suliffiit ingerlanneqarneranni isumaqartorujussuupput. Taakkuami pitsaasumik ingerlannginneri ulluinnarni sulliviup aquuneqarnerani aningaasaqarneranullu akisoorujussuanngoqqapput.

Nunatsinni suliffigissaaneq pingaarnerpaatut maannakkoqqissaaq aallunneqartariaqarpoq. Aallaqqaammut pinngitsoorani tassunga atugassanik aningaasaliisoqartariaqarpoq piffissaliisoqarlunilu. Taakkualu malitsigissavaat iliuusissatut pilersaarut aamma sumiiffinnut/suliffeqarfimmut naleqqussarneqartoq. Sulisut sullivimmi ineriartortitsinermi peqataatinneqarunik piginneqataatinneqarlutillu sullivinni atukkanut ineriartortitsinissamullu isumalerujussuussapput.

Sulisutummi ataasiakkaatut piginnaasanik ineriartortitsinissamik periarfissinneqarunik qularutissaanngitsumik suliffik pitsaassusilimmik kivitseqatigiiffiusoq pilersinneqassaaq pilersitsivinngorlunilu. Taakkualu atorluaraanni sulisorisat suliffimminniiginnarsinnaanissaat maannamit pitsaanerujussuarmik anguneqarsinnaavoq.

Pikkorissartarnej ilinniaqqittarnerlu

IMAK-imi siulersuisut aammalu allaffeqarfimmi sulisut ukiut kingulliit marluk sinerissami angalanikuupput. Ilinniartitsisut pisortallu naapitatta meeqqat atuarfianneersut amerlanerpaartaasa oqaatigaat kommunini ilinniartitsisuusunut ilinniaqqinnissamut pikkorissarnissamullu aningaasaliissutaasartut Naalakkersuisut Inatsisartullu aningaasaliissutinik millilileriuarnerisigut nungulluinnalersut.

Namminersorlutik Oqartussat nunatsinni meeqqat atuarfiinut annertuumik piumasaqarlutillu anguniagaqartitsiniarnerat ingerlanniarnearpoq, tamanna ajunngilluinnarpoq pisariaqarlunilu. Qulaanili taaneqareersutut Namminersorlutik Oqartussat meeqqat atuarfiat annertoorujussuarmik sipaarniarfigaat ilinniartitsisut pikkorissartarnerannut taamatullu ilinniniartitsisut qaffasinnerusumik ilinniaqqittarnerannut aningaasaliissutit annikillilerneqarnerujussuarneqarneratigut. Taakkunungattaq ilaavoq aningaasanut inatsit aqutigalugu Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiinut aningaasaliissutaasartut piffissap ilaani annikillisikkaluttuinnarneqarneri, taamaakkaluartorlu Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik sulisuliassanik annertuunik nutaanik aningaasaliiffiqeqanngitsunik sulisassersorneqarluni. Taakkualu tamarmik meeqqat atuarfiannut siuarsaanissamut atugassaareersunut annikillisaaqataapput.

*Inatsisartut KULTURIMUT Ilinniartitaanermullu ataatsimiisitaliaannik
ataatsimeeqateqarnej, maj 2023.*

Assiliisoq: IMAK

Taarsiullugu meeqqat atuarfiinut toqqaannaq aningaasaliinerunngitsut suliniuterpasut Naalakkersuisoqarfinnit, Aqutsisoqarfinnit allaniillu meeqqat atuarfiinut milorujussuunneqarput; socialemut tunngasut, pinaveersaartitsinnermut, peqqinnermut tunngasut, Kalaallit Meerartaannit suliniutit, Unicef-imeersut suliniutit arlallit il.il. Tamakkualu qulaaniit naalakkiutitut isaanneqakkajupput ilinniartitsisut atuartsississamut pilersaarutigeriigaannik allanguinnermik pinngitsoornerannilluunnit kinguneqartartumik.

Ilinniartitsisutut ilinniarsimasut ilinniarsimasatik aallaavigalugit ilikkarsarnermut tunngasunik immersorneqarunnaarput, taarsiullugu suleqatigiittut atuartsississamut ataatsimut periusissanik iliusissanullu suliniutinik immersorneqarlutik. Tamakkua nassatarivaat ilinniartitsisut atuartsississutinut aalajangersimasunut (faglig) ullutsinnut naleqquttumik atuartsissississamut aningaasaliissutaasartut ilikkarsarnermut tunngasunik pingaaruteqarlunartunik nutarternissaanik periarfissinnerup annikillisinneqarnera. Ilinniartitsisup atuartsississutinut itisiliilluni pikkoriffeqarnissaa (faglighed) naleqanngitsutut isigineqartutut misiginarpoq.

Kommunit meeqqat atuarfiini sipaarfiginninnerat, atuartitsinermi pitsaassutsimut kalluaavoq annertuumik.

Sinerissami meeqqat atuarfiini ilaasortatta kommunit assigiinngitsutigut sipaarniarnerat killilersuinerallu kipiluttunartutut misigivaat aammalu meeqqat atuarfiannut inatsisip pitsaassusilimmik ilinniartitsinikkut naammassinnissinnaanerannut akorngusiivoq.

Ullumikkut sinerissami nalinginnaasunngorsimavoq assassornermi aammalu mernguernartulerinermi atortussarsisoqarsinnaanani, allaat sumiiffiit ilaanni sanatitsisoqarsinnaanngilaq, assassortitsisoqarsinnaanngilaq igatitsisoqarsinnaananilu.

Unalu pingaaruteqaqisoq ilinniartitsisut nammineq ataasiakkaatut fagiminnik naleqquttumik pikkorissarsinnaanerat unitsivinneaqqavoq. Tamatuma kingunerivaa atuartitsinerup pitsaassusaata naleqqukkunnaaqqalerner aammalu atuartut ataasiakkaatut fagini naleqquttumik pissarsiaqarsinnaaner ataatigut killilersorneqarmat.

Atuarfinni aqutsisut

Meeqqat atuarfiani pisortat allaffissornerujussuarmik suliaqartinneqarput. Projekterpassuit meeqqat atuarfianut toqqaannartumik attuumassuteqanngitsut tunniussuunneqarput, saniatigullu meeqqat immikkut pisariaqartitsisut, meeqqat inuit ikittunnguit akornanniinnissaminnut pisariaqartitsisut, atuaqatigiinni amerlasuuni atuartulinni peqataatinneqarniarsarineqarput. Pisortaasut suliat assigiinngitsorpassuit ataqatigiisarniarsarivaat piffissamik, nukissaannik aningaasaliissutinillu immikkut tunineqassanak.

Maniitsumi Kilaaseeqqap atuarfiani anaalerivissiortut, februar 2023. Assiliisoq IMAK.

IMAK-ip suliniutiginiarpaa atuarfiup aqutsisoqarfiata allaffissornikkut suliaassanik isumaginnittussanik sulisulersorneqarnissaa.

Ilinniartitsisussaqaarniarneq

Politikkerit kissaatigaat nunatsinni atuartitsineq pitsaanerusariaqartoq aammalu inuusuttortagut ilinniagaqartut inuiaqatigiinnilu sullissisut amerlanerusariaqartut. Oqartariaqarpunga ullumikkut ukiullu siuliini annerusumik meeqqat atuarfiat ilinniartitsisussaqaarniarnerlu politikkikkut aallunneqarnikuunngillat, naak pissutsit ilungersunartumik inissisimagaluartut.

Ilinniarititsisussaqaarniarneq eqqarsaatigalugu kisitsisit kingulliit takutippaat ilinniartitsisutut ilinniarsimasut soraarninngorsinnaasut ukiut tulluuttut sisamat-tallimat ingerlaneranni 100-t sinningaatsiarlugit inissimasut. Pineqartut amerlasoorujussuupput, illuatungaani ukiuni kingullerni ilinniartitsisunngortuni meeqqat atuarfianni sulilertartut ikippallaarlutik. Taamaattumik politikkerit oqaaserisartakkatik aammalu tunaartassatut pilersaarusiarsartakkatik timitalertariaqarpaat, utaqqqeqittoqarsinnaanngilaq iliuuseqartoqartariaqarpoq. Pilersaarutisi piviusunngussappata naqqaniit sulisuniit kattuffiillu piginneqataatillugit peqataatittariaqarpasi pilersaarutit piviusunngortinnissaata tungaanut.

Ilinniarsimasunik ilinniartitsisussaaleqinermi annertuumik timelærerit iluaqutaapput. Ullumikkut nunatsinni timelæreritut sulisut 200-ngajaapput, timelæreriniillu atuartitsineq pitsaassusilimmik ingerlanneqassappat naleqquttumik pineqartut piginnaasassaannik qaffassaanissaq pisariaqarlunnarpoq.

Meeqqat ilikkariartornissaminut naligiimmik atuarfimmi atugassaqtitaannginnerat

Meeqqat pitsaasumik ilikkariartorfiusumillu atuartinneqassagunik atuakkat, ipadit atuakkanik atorniartarfiit assigisaallu kisiisa toqqammavigissallugit amigarpoq. Meeqqap ilikkariartornikkut inerikkiartornikkullu pitsaasumik ingerlanissaa qulakkiissagaanni, fagit atuartitsinerlu eqqarsaatigalugit mernguernatunik atuartitsissutit pinngitsoorneqarsinnaanngitsutut pingaaruteqartutullu aallullugit ingerlanneqartariaqarput.

”Angerlarsimaffimmi suliassat”, ”Timersorneq silamiinnerlu”, ”Assassorneq, ilusilersuineq, sananeq mersornerlu” kiisalu ”Nipilersorneq, erinarsorneq, aalaneq isiginnaartitsinerlu” mernguernartuni atuartitsissutini sammineqartussaapput.

Ajoraluartumik kommunimi sorlermi najugaqarneq kommunimilu aningaasatigut qanoq inissisimanera apeqqutaallutik meeqqat tamakkiisumik siamasissumillu atuartinneqarnissaat pinngitsoortinneqartarpoq. Taamaalilluni meeqqat atuartinneqarnerminni assigiinngitsunik atugassaqtitaallutik atuartinneqalersarput. Meeqqat atuartinneqarnissaannut assigiimmik atugassaqtitsinissaq anguniarneqartariaqarpoq, qanormi atuarfiit ilaanni limstiftiluunniit pisiareqqusaassanngila?

Nunatsinni taama inuttunngitsigisumi qanoq assigiinnerusumik atugassaqtitsilluni ingerlatsnissaq ujartorneqartariaqarpoq.

Gammeqarfimmi atuartut, 2023.

Asseq nammineq pigisaaq

Tjenestemandiusimasunut soraarnernut atugassarititaasunik pitsanngorsaanissaq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq Erik Jensen danskillu finansministeriat Nicolaj Wammen oktober 2024-mi tjenestemandit soraarnerussutisiallit atugaasa siunissami pitsanngorsarnissaat ilaatigut pillugu oqaloqatigiissimallutik novemberimi nalunaaruteqarput. Nalunaarutigineqarpoq Qallunaat Naalakkersuisui 2025-mi naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni tjenestemanditut atorfeqartitai pillugit inatsisissatut siunnersuummik Folketingimi kiisalu Naalakkersuisut Inatsisartuni suliarineqartussamik saqqummiussisoqassasoq.

Kiap tjenestemandiusimasut soraarnerussutisiaat pillugit pitsanngorsaanissamik suliaq malersukaarusup-paa?

